

OPRAVDU NEJSOU F-35 PIJAVICÍ NAŠEHO ROZPOČTU?!? PVO, minomety, C-RAM nebo vozidla pro výsadkáře na druhé koleji (VIDEO)

- CZ24 News | 25. listopadu 2023

Je tato armádní černá krychle bílou koulí? Nejen na odborném semináři o akvizici letounů F-35 uspořádaném ministryní obrany Janou Černochovou (ODS) koncem září řekl náčelník generálního štábu Řehka, že nákup F-35 neoslabí jiné projekty, prioritou je těžká brigáda. Pohled na tabulky znázorňující obměnu hlavní techniky AČR v dosud nikoli definitivní verzi KVAČR 2035 ale napovídá, že k odkladům významných projektů dochází.

Těžká brigáda, přesněji brigádní úkolové uskupení těžkého typu, jehož jádrem jsou tři prapory mechanizované pěchoty na pásových BVP, mělo být podle závazku vůči Alianci z české strany k dispozici k 1. lednu 2026. Odklady, průtahy, nejen kvůli covidu, a následně krach tendru na BVP a bezmála roční jednání s jediným vybraným dodavatelem, znamenají nesplnění tohoto závazku, resp. jeho odklad v čase. **Ale "těžká brigáda" nejsou jen BVP.** Jsou to například také tanky. Tanky v tomto smyslu zůstávají původní T-72M4 CZ, které [technicky zhodnocuje](#) za miliardu korun a na pět posledních let, tedy do roku 2030, státní podnik VOP CZ.

I v tomto projektu přitom dochází k průtahům, podle informace vrchního ředitele SVA Koudelky z důvodů zpožděných dodávek systému řízení palby od italské společnosti Leonardo. Všechny 33 kusů přesto má být armádě znovu k dispozici do roku 2025, a v tomto smyslu pak zmíněný závazek ohrožen nebyl. **Paralelně přišly do výzbroje Leopardy 2A4**, již všechny 14 Německem darovaných kusů, a jedná se o pořízení 77 kusů ve verzi 2A8 (v šesti modifikacích; stále jde o výzbroj pro jeden prapor). S nimi armáda i podle představeného KVAČRu 2035 počítá v letech 2027–2030, jakkoli termíny dodání budou definitivně známy až podle výsledku jednání o společném nákupu s Německem – zájemců v Evropě přibývá a výrobní kapacita má své limity.

Autor: Patrick A. Albright | Wikimedia Commons, Public domain | Popis: Samohybný minomet Patria NEMO

A nejde jen o tanky. Minometné čety praporů mechanizované pěchoty mají stále jen tažené, resp. vezené minomety ráže 120 mm. [KVAČR 2030](#) předpokládal pořízení samohybných minometů v letech 2023–2025. Tento termín byl ještě v době působení generála Opaty prodloužen, a z pracovní verze [KVAČRu 2035](#) vyplývá, že nový termín je až 2031–2035. Oproti původnímu záměru jde tedy o desetiletý odklad. Ještě o něco problematičtější může být **absence (?) pořízení prostředků mobilní protivzdušné obrany a protidronové obrany**. Zástupci armády při různých příležitostech argumentují zkušenostmi z aktuálních konfliktů – výrazně například při zrušení tendru na lehká útočná vozidla. Jestli přitom něco z těchto zkušeností vyplývá velmi výrazně, je to právě potřeba efektivně chránit manévrující jednotky a těžkou techniku efektivní PVO. AČR ale disponuje jen manpady RBS-70 a RBS-70 NG, které převáží na nákladních tatrách.

Organická PVO v sestavě brigády či praporů chybí zcela. Prostředky srovnatelné např. s německými Gepardy, které se velmi osvědčují na Ukrajině, chybí v KVAČR 2030 i 2035 zcela. A problému se v širších souvislostech týká také **absence schopnosti C-RAM**, tedy obrany proti raketám, dělostřelecké a minometné munici. Tyto hrozby, podobně jako drony a vyčkávací munice, se na ukrajinském bojišti ukazují jako velmi efektivní. Jestliže KVAČR 2030 předpokládal zajištění této schopnosti (spadá pod Vzdušné síly podobně jako pozemní PVO) v letech 2023–2028, KVAČR 2035 ji odsouvá až na roky 2031–2035. Současně s tím z prezentovaných tabulek nebylo možné vyčíst, zda MO/AČR počítají s navýšením počtu baterií systému SHORAD – nebo zda se dlouhodobě chtějí spokojit s objednanými čtyřmi bateriemi.

Autor: Ministerstvo obrany | Public domain | Popis: Kajmany čeká v AČR ještě mnoho let služby

Nebo zmíněná lehká útočná vozidla. V [magazínu Hrot](#) Petr Matouš, dnes z pověření velitel 43. výsadkového pluku, v listopadu 2021 v reakci na kritiku, která se kolem záměru akvizice rozjela, napsal: "Jde o situaci kolem vybavení našich výsadkářů z Chrudimi, kteří nová vozidla docela dost potřebují." KVAČR 2030 říkal, že nová vozidla mají přijít v letech 2021–2024. A odhlédneme nyní zcela od průběhu tendru, o kterém jsme i my v Security Magazínu napsali hodně. Armáda "ví, co chce", ale **ministerstvo, které chtělo za vozidla utratit 5,6 miliardy, dostalo nabídky až dvojnásobné**, a z nich část vyřadilo pro nesplnění technických požadavků. Tendr byl i se zmíněným odkazem na zkušenosti z Ukrajiny zrušen. A v KVAČRu 2035 vidíme jeho odklad až na roky 2031–2035. Tedy opět [desetiletý odklad](#). Přitom během pouhých tří let od průzkumu trhu a dnes již zrušeného tendru cena této techniky vzrostla o 100 %.

Je toho poměrně dost. A rozhodně nelze říci, že by modernizační projekty běžely v původně zamýšlených termínech; naopak – možná jen shodou okolností se spolu se zařazením nákupu F-35 do KVAČRu dozvídáme o mnohaletých odkladech významných akvizic. Ale spíše než shoda okolností jde o kombinaci tří vlivů. Jedním je přes navýšení rozpočtu MO ke 2 % HDP (desetina procenta jde na obranu prostřednictvím rozpočtů jiných rezortů) dlouhodobý nedostatek prostředků, resp. nakumulovaný dluh i vůči předpokladu KVAČRu 2030. Současně s tím akvizice nadzvukových letounů 5. generace může tvořit ročně průměrně "jen" 7,3 % obranného rozpočtu, ale **rozhodně nejde o zanedbatelný výdaj**. A za třetí pak jde o administrativní kapacitu MO se se všemi náročnými projekty úspěšně popasovat. Sledovali jsme to nejen u BVP nebo LÚV, ale také třeba u taktických dronů. Mnoho energie, značné náklady, a výsledek, pokud se vůbec dostavil, dostavil se pozdě a v diskutabilní a [zpochybňované formě](#).

Kontrast zejména vůči sousednímu Polsku snad nemůže být větší. Prezentovaný KVAČR 2035 (zatím?) nenabídl kromě F-35 vlastně vůbec nic nového. Salvové raketomety neobsahuje, taktické

drony tam nevidíme, obranu proti dronům, mobilní PVO, **navýšení kapacit PVO nevidíme**. Vidíme spíše jen odklady, a to včetně významné schopnosti C-RAM – a (zatím?) bez vysvětlení. Nabízí se tedy spekulace. Jedna věc je, že zástupci rezortu říkají, že F-35 ostatní modernizační projekty neoslabí, dokonce je podpoří a nakopne, protože na příchod technologicky náročného stroje budou reagovat ostatní složky, aby s ním vytvořily efektivní systém. Zní to krásně. A pak je tu realita termínů jednotlivých konkrétních projektů.

Zdroj: 34. schůze Výboru pro obranu, [Hrot](#), [ČTK](#)

ZDROJ: Hrot / ČTK /Security Magazin

Zpracoval: Jakub Samek